

به ناوی خوی به خشنده و میهره بان

به ناوی گه له وه

ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق

ژماره ی دهرکرده: ۱

روژی دهرکرده: ۲۰۰۵/۶/۸

پشت به حوکمی برگه (۱) ی مادده ی (۵۶) و مادده ی (۵۳) له یاسای ژماره (۱) ی سالی (۱۹۹۲) ی هه موارکراو، له سه ر داوای ژماره ی یاسای له ئەندامانی ئەنجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق و، ئەو پرۆژه یاسایه ش که ئەنجومه ن له دانیشتنی ژماره (۳) ی روژی (۲۰۰۵/۶/۷) دا دهنگی پیداووه، به پیی ئەو دهسه لاته ش که به برگه (۳) ی مادده ی (۲) ی یاسای ژماره (۱۰) ی سالی ۱۹۹۷ پیماندراره، بریاری دهرهینانی ئەم یاسایه ی خواره وه مان دا:

یاسای ژماره (۱) ی سالی / ۲۰۰۵

یاسای سه روکایه تی هه ریمی کوردستان - عیراق

به شی یه که م

حوکه گشتیه کان

مادده ی یه که م:

هه ریمی کوردستان - عیراق سه روکیکی ده بیته به (سه روکی هه ریمی کوردستان - عیراق) ناو ده بری، که سه روکی بالای راه پاندنیشه له هه ریما.

مادده ی دووه م:

هاوولاتیانی کوردستان - عیراق، به دهنگدانیکی گشتی و نهینی و راسته وخۆ، سه روکی بۆ هه رییم هه لده بزترین که له سه ر ئاستی ناوخۆ ئاستی دهره وه ش نوینه رایه تییان ده کاو، به ناویانه وه ده دویته و، هه ماههنگی له نیوان دهسه لاته فیدرالیه کان و دهسه لاته کانی هه ریما ده کات.

مادده ی سییه م:

(ویلیایه تی) سه روکی هه رییم بۆ چوارساله و، ده شی بۆ جاری دووه میس هه لبه ژیردریته وه.

مادده ی چواره م:

دهنگدان بۆ هه لبه ژاردنی سه روکی هه رییم له کاتوساتی هه لبه ژاردنی ئەنجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراقدا ئەنجام ده دریت به مه رجی له گه ل حوکمی مادده ی سییه می ئەم یاسایه پیچه وانه نه بی و، له وماوه یه که م نه کاته وه که بۆ دیار کراوه.

ئه ره شیفی رۆژنامه ی وهقايعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

به شی دووهم

مه‌رجه‌کانی پالیئوراوو هه‌لبژێر

ماددهی پینجه‌م:

مه‌رجه پالیئوراو:

١- ته‌مه‌نی له‌کاتی هه‌لبژاردندا له (٤٠) چل سال که‌متر نه‌بی.

٢- هاوولاتی و نیشته‌جیی کوردستان - عێراق بیٔ.

٣- له‌هه‌موو مافه‌ مه‌ده‌نی و سیاسیه‌کانی به‌هه‌رمه‌ند بیٔ.

ماددهی شه‌شم:

ده‌بی هه‌لبژێر ئه‌و مه‌رجانه‌ی تی‌دا‌بیٔ که له‌یاسای هه‌لبژاردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی

کوردستان - عێراق ژماره (١) ی سالی ١٩٩٢ ی هه‌موارکراودا هاتوون.

به شی سییه‌م

پالوتن و هه‌لبژاردن

ماددهی جه‌فته‌م:

١- داوای خۆپالوتن، لانی که‌م، پيش (٣٠) سی رۆژ له‌ واده‌ی هه‌لبژاردنه‌کانی ئه‌نجومه‌نی

نیشتمانی کوردستان - عێراق، پيشکەش به‌ ده‌سته‌ی بالای سه‌رپه‌رشتی هه‌لبژاردنه‌کانی

ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستان - عێراق ده‌کری.

٢- ده‌بی ده‌سته‌ی بالā، داوای خۆپالوتنه‌که به‌بنپری یه‌کلا بکاته‌وه‌و، له‌ماوه‌ی (٤) چوار

رۆژدا - له‌پيشکەشکردنی داواکه‌وه - بلāوی بکاته‌وه.

٣- پالیئوراو مافی خۆیه‌تی، له‌ماوه‌ی (٧) هه‌وت رۆژدا - له‌رۆژی ده‌رچوونی برپاری

ره‌تکردنه‌وه‌ی داواکه‌یه‌وه - له‌به‌ر ده‌می دادگای ته‌میزی هه‌ریمی کوردستاندا نا‌په‌زایی خۆی

نیشان بدات.

٤- دادگا له‌ ماوه‌ی (٢) دوو رۆژ، له‌پيشکەشکردنی نا‌په‌زاییه‌که‌وه، برپاریکی بنپری له‌سه‌ر

ده‌رده‌کاو بلāوی ده‌کاته‌وه‌و، پالیئوراوه‌که‌ش له‌رۆژی ده‌رچوونی برپاره‌که‌وه به‌ پیراگه‌یه‌ندراو

داده‌ندری.

٥- ده‌سته‌ی بالā لانی که‌م (١٥) پازده رۆژ به‌ر له‌واده‌ی رۆژی هه‌لبژاردن، ناوی پالیئوراوان

را‌ده‌گه‌یینی.

ماددهی هه‌شته‌م:

ئه‌و پالیئوراوه‌ی زۆرینه‌ی ساده‌ی ده‌نگه‌کان به‌ده‌ست بیٔی، به‌براه‌ه‌ داده‌ندری.

ئهرشیفی رۆژنامه‌ی وه‌قايعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

پینجهم: کاتی هه ریمی کوردستان و سیسته مه سیاسییه که ی، یان ئاسایشی گشتی هه ریم، یان داموده زگا دستورییه کانی بکه ونه مه ترسییه کی ئه وتۆوه، هه ره شه له بوونی بکاو، ئه نجومه نی نیشتمانی نیه توانی کۆببیته وه، ئه وه، له و باره دا سه رۆکی هه ریم دوا ی راویژو ری ککه وتن له گه ل سه رۆکی ئه نجومه نی نیشتمانی و سه رۆکی ئه نجومه نی وه زیرانی هه ریمدا بریار گه لی دهرده چوینی هیزی یاسایان هه یه به به مه رجی ئه و بریارانه، له یه که م کۆبوونه وه ی ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریمدا بخرینه به رده می. خو ئه گه ر هاتوو نه خزانه به رده می، یان خزانه به رده می و ئه نجومه ن په سه ندی نه کردن، ئه وا، له و باره دا سیفه تی یاساییان نامینی.

شه شه م: لیبوردنی تاییه ت له به ندکراوان، به پی یاسا.

حه وته م: په سه ندکردنی حوکمی له سیداره دان، یان سووک کردنی بو به ندکردنی هه تا هه تا.

هه شته م: جار دانی باری نا ئاسایی به پی یاسایه کی تاییه ت.

نۆیه م: له کاتی پیویستدا بانگه یشتی ئه نجومه نی وه زیران ده کا بو کۆبوونه وه یه کی نا چاری و گفتوگۆ کردنی پرسه گه لیکی دیارکراو که کۆبوونه وه که ی بو ده کری، سه رۆکایه تی کۆبوونه وه که ش ده کا.

ده یه م: له کاتی پیویستدا، به ره زامه ندی ئه نجومه نی نیشتمانی هه ریم، ریگه ده دات به هیزه چه کداره کانی فیدرال بینه ناو هه ریمه وه.

یازده: سه رۆکی هه ریم بو یه یه، به ره زامه ندی ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق، هیزه کانی پیشمه رگه بو دهره وه ی هه ریم بنیری.

دوازده م: دوا ی ناوانی سه رۆکی وه زیران له لایه ن ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراقه وه، سه رۆکی هه ریم داوا ی لی ده کا، وه زاره ته که ی له ماوه ی (۳۰) سی رۆژدا - له رۆژی داوا کردنه که وه، پیک به یینی.

سیازده م: کاتی ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق، ئه نجومه نی وه زیران یان وه زیر له متمانه ده خات، سه رۆکی هه ریم فه رمانی قبولکردنی ده ست له کار کیشانه وه یان دهرده چوینی.

چوارده م: فه رمانی قبولکردنی ده ست له کار کیشانه وه ی ئه نجومه نی وه زیران یان وه زیر دهرده چوینی و، داواشیان لی ده کا له ئه رکو فرمانی خویندا به رده وام بن تا وه زاره تی نو ی پیک ده هیتری.

پازده م: دامه زاندنی خاوه ن پله تاییه ته کان له سه ر پیشنیازی وه زیری په یوه ن دیدارو ره زامه ندی ئه نجومه نی وه زیران.

شازده م: دامه زاندنی دادوهران و سه رۆک و ئه ندامانی ئیدیعی گشتی دوا ی پالائونیان

له لایه ن ئه نجومه نی دادوهری هه ریمه وه. **ئێرانی رۆژنامه ی وهقايعی کوردستان**
حه قده م: به خشینی روتبه ی سه ربازی به ئه فسه رانی هیزه چه کداره کانی هه ریم و هیزه کانی ئاسایشی ناوخۆ دهرکردن و خانه نشینی شیان به پی یاسا ره چاوکراوه کان.

ههژدهم: بهخشینی نیشان و مه‌دالیا به‌پیی یاسا.

ماده‌ی یازدهم:

مووچه‌و ده‌رماله‌ی سه‌رۆکی هه‌ریم به‌پیی یاسا دیار ده‌کری.

مادده‌ی دوازدهم:

سه‌رۆکایه‌تی هه‌ریم دیوانیکی ده‌بی و، پیکهاته‌و ئه‌رکه‌کانی به‌یاسا دیار ده‌کریت.

مادده‌ی سیازدهم:

۱- سه‌رۆکی هه‌ریم فه‌رمانداری گشتی هیزه‌کانی پیشمه‌رگه‌ی هه‌ریمی کوردستان - عێراقه.

۲- سه‌رۆکی هه‌ریم جیگریک بۆ فه‌رمانداری گشتی هیزه‌کانی پیشمه‌رگه‌ی هه‌ریمی کوردستان

- عێراق داده‌مه‌زینی تا له ئه‌رکوفرمانه‌کانیدا له‌م رووه‌وه یاریده‌ی بداو، له‌دیارنه‌بوونیدا جیگای بگریته‌وه.

مادده‌ی چواردهم:

له‌حاله‌تی دیارنه‌بوونی سه‌رۆکی هه‌ریمدا له‌به‌ر هه‌ر هۆیه‌ک ده‌بی، بی، سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی

وه‌زیران، له‌جیاتی ئه‌و، ئه‌رکوفرمانه‌کانی له‌ئه‌ستۆ ده‌گری.

مادده‌ی پازدهم:

ئه‌گه‌ر پله‌و پایه‌ی سه‌رۆکی هه‌ریم، له‌به‌ر هه‌ر هۆیه‌ک چۆل بوو سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی

کوردستان - عێراق ئه‌رک و فرمانه‌کانی هه‌لده‌سوپیینی تا له‌ماوه‌ی (٦٠) شه‌ست رۆژ دا - له‌رۆژی

چۆل بوونی پله‌و پایه‌که‌وه - سه‌رۆکیکی نوێ هه‌لده‌بژیردری.

مادده‌ی شانزدهم:

ماوه‌ی سه‌رۆکایه‌تی سه‌رۆکی هه‌ریم، له‌م حاله‌تانه‌ی خواره‌وه‌دا، به‌بپاریی له‌لایه‌ن

ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستان - عێراق کۆتایی پی ده‌هیندری:

۱- ئه‌گه‌ر سه‌رۆکی هه‌ریم خۆی داوای ئه‌وه‌ بکات.

۲- نه‌توانی، له‌به‌ر هه‌ر هۆیه‌ک بی، ئه‌رکوفرمانه‌که‌ی هه‌لسووپینی.

۳- به‌لای که‌مه‌وه (٣/٤) ی ئه‌ندامانی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستان - عێراق، له‌

ده‌نگدانیکی نه‌ییدا، له‌متمانیه‌ی بخه‌ن.

به‌شی پینجه‌م

حوکه‌مه‌ گواستنه‌وه‌بیه‌کان

مادده‌ی چه‌ده‌هه‌م:

به‌ده‌ر له‌ حوکمی مادده‌ی دووه‌می ئه‌م یاسایه: **ئێسه‌رئیشینی رۆژنامه‌ی وه‌قايعی کوردستان**
سه‌رۆکی هه‌ریم، له‌لایه‌ن ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستان - عێراقه‌وه به‌زۆرینه‌ی ده‌نگی
ئه‌ندامه‌کانی هه‌لده‌بژیردریت بۆ (ویلایه‌تی) یه‌که‌م.
www.mojkurdistan.com

ماددهی ههژدهم:

یاسای ژماره (۲) ی سالی ۱۹۹۲ (یاسای ههلبژاردنی رابه‌ری بزوتنه‌وهی رزگاربخوازی كوردی) و، یاسای ژماره (۱۰) سالی ۱۹۹۷ ی هه‌موارکراو هه‌لده‌وه‌شیتته‌وه.

ماددهی نۆزدهم:

پۆیسته له‌سه‌ر ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران و لایه‌نه په‌یوه‌ندی‌داره‌کان کار به حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه بکه‌ن.

مادهی بیستهم:

ئه‌م یاسایه له رۆژ ده‌رچوونیه‌وه کاری پێده‌کری و له رۆژنامه‌ی ره‌سمی (وه‌قايعی كوردستان) دا بلاوده‌کریته‌وه.

عدنان رشاد مفتی

سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی

كوردستان - عێراق

هۆی دانانی ئه‌م یاسایه

له‌به‌رئه‌وه‌ی له هه‌ر سیسته‌میکی سیاسیدا سه‌رۆکیك هه‌یه یه‌کیتی گه‌ل و وولات به‌رجه‌سته ده‌کات و به‌ناوی ئه‌وه‌وه له‌سه‌ر ئاستی سیاسی و نیوده‌وله‌تی ده‌دوێت و وه‌ك سه‌رۆکی بالای راپه‌راندن چاودێری به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی هاوولاتیان ده‌کات و پالپشتیکی سه‌ره‌کی به‌ بۆ سه‌قامگیری باری سیاسی و پیشکه‌وتنی کۆمه‌لگا، له‌به‌ر ئه‌وه‌ش که باری ناوخۆی پیشوو له كوردستاندا رێك و له‌بار نه‌بوو، بۆ ته‌واوکردنی پرۆسه‌ی هه‌لبژاردنی (رابه‌ری بزوتنه‌وه‌ی رزگاربخوازی كوردی) به‌پێی یاسای ژماره (۲) ی سالی (۱۹۹۲)، که ئیستا به‌ پایه‌ی سه‌رۆکی هه‌ریم ناوده‌برئ، دوا جار پۆیستی کرد به یاسای ژماره (۱۰) ی سالی (۱۹۹۷) ده‌سه‌لاته‌کانی دابه‌ش بکریت به‌سه‌ر سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی كوردستان - عێراق و سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی هه‌ریمدا، له‌به‌ر ئه‌و گۆرانکارییه‌ گرنگانه‌ش که له عێراقدا روویاندا له ئه‌نجامی روخانی رژیمی سه‌ددام حوسینی دیکتاتۆرو ده‌رچواندنی (یاسای به‌رپۆه‌بردنی ده‌وله‌تی عێراق بۆ قۆناغی گواستنه‌وه) که سیسته‌می فیدرالی بۆ عێراق چه‌سپاندو، سه‌رکه‌وتنی هه‌لبژاردنه‌ گشتیه‌کان

له عێراقدا كه بووه هۆی پێكهێنانی یه كه م كۆمه له ی نیشتمانی هه لێژێردراوی عێراق و به شدارى كردنى كورد له دهسه لاته فیدرالیه كاندا تا دهگاته سه رۆكایه تی كۆماریش و، له بهر ئه وه ی قو ناغی داها توو پێویست دهكات هه لۆیست و توانا كان یه ك بخرین بۆ به دیهێنانی ویسته كانی گه لی كوردستان - عێراق له ئازادی و دیموكراسی و فیدرالی دا، بۆیه ئه م یاسایه دانرا.

ئهرشیفی رۆژنامه ی وهقايعی كوردستان

www.mojkurdistan.com